

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

16 грудня 2021 року № 310

(зі змінами, затвердженими
наказами Державної служби
статистики

від 30 грудня 2022 року № 456

від 15 травня 2023 року № 190)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ "ЗМІНИ ЦІН (ТАРИФІВ) НА СПОЖИВЧІ ТОВАРИ (ПОСЛУГИ)"

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики цін Державної служби статистики України Калабуха О. С.

Методологічні положення державного статистичного спостереження "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)" (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів статистичної інформації.

Методологічні положення підготовлені фахівцями департаменту статистики цін апарату Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протоколи від 12 листопада 2021 року № КПУМ/24-21, від 16 грудня 2022 року № КПУМ/31-22, від 24 березня 2023 року № КПУМ/8-23).

Держстат
вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601
<http://www.ukrstat.gov.ua>
телефон: (044) 284-31-32, 235-30-11
адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються	6
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження.....	7
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження.....	7
V. Відбір території.....	8
VI. Формування споживчого набору товарів (послуг)-представників	8
VII. Визначення та розподіл кількості котувань за товарами (послугами)-представниками.....	9
VIII. Відбір продуктів.....	10
IX. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається..	11
X. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження.....	12
1. Порядок реєстрації цін (тарифів).....	12
2. Унесення поправок на зміну якості продуктів.....	13
3. Заміна продуктів.....	14
4. Розрахунки індексів цін на сезонну продукцію.....	16
5. Розрахунки індексів цін за тарифами.....	17
6. Формування вагової структури.....	17
7. Розрахунки середніх цін та індивідуальних індексів цін на товари (послуги)-представники.....	19
8. Розрахунки індексів споживчих цін по Україні та регіонах.....	20
9. Розрахунки середніх споживчих цін на товари (послуги) по Україні.....	20
10. Розрахунки індексів споживчих цін до різних базисних періодів...	21
11. Розрахунки базового індексу споживчих цін.....	23
12. Проведення моніторингу цін для визначення вартісної величини прожиткового мінімуму.....	25
XI. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних статистичного спостереження.....	26
XII. Поширення результатів статистичного спостереження.....	27
XIII. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження..	28
XIV. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні).....	28
Додатки:	
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами державного статистичного спостереження "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)"	30
Додаток 2. Бланк реєстрації цін на споживчі товари (послуги).....	31
Додаток 3. Перелік міст, у яких проводиться спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги).....	33
Додаток 4. Споживчий набір товарів (послуг)-представників.....	34
Додаток 5. Перелік товарів-представників, за якими реєстрація цін проводиться протягом повного місяця.....	42
Додаток 6. Перелік товарів (послуг)-представників для розрахунку базового індексу споживчих цін.....	43
Список використаних джерел.....	49

Скорочення та умовні позначення

ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
ІСЦ	– індекс споживчих цін (інфляція);
БІСЦ	– базовий індекс споживчих цін (базова інфляція);
КІСЦ	– Класифікація індивідуального споживання за цілями;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
КІСЕ	– Класифікація інституційних секторів економіки;
РСО	– Реєстр статистичних одиниць;
СРП	– Статистичний реєстр підприємств;
ОУЖД	– обстеження умов життя домогосподарств;
ТОД	– територіальні органи Держстату;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження.

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)" є формування інформації про ІСЦ, БІСЦ та середніх споживчих цін для інформаційного забезпечення прогнозування й управління процесами ціноутворення на споживчому ринку, потреб статистики національних рахунків, короткотермінової та соціальної статистики.

Користувачами даних ДСС можуть бути органи державної влади та місцевого самоврядування, науковці та дослідники, засоби масової інформації, міжнародні організації, підприємства (організації), фізичні особи.

2. Ці Методологічні положення ураховують загальні вимоги Конвенції 160 Міжнародної організації праці 1985 року (статті 12) [12], Резолюції з питань індексів споживчих цін [17], прийнятої на сімнадцятій міжнародній конференції статистиків праці (2003), спільного документа Міжнародного валютного фонду, Міжнародної організації праці, Статистичного бюро Європейської спільноти (Євростату), Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй, Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) та Світового банку (2020) "Керівництво щодо індексів споживчих цін: Поняття та методи" [19], Регламенту (ЄС) № 2016/792 від 11 травня 2016 року [21], Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС) № 2020/1148 від 31 липня 2020 року [22].

3. ДСС проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1] та відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 355 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних та надійних даних, які можна порівняти на міжнародному рівні.

4. ДСС проводиться з місячною періодичністю.

5. Для цілей Методологічних положень терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], у пунктах 2, 5, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 26, 42, 44, 60, 67, 73, 75 Глосарія до плану статистичного спостереження [6], у пунктах А006, А009, В001, В012, В015, В020, Д007, Д009, Д010, Д013, Д015, З008, З012, І004, І016, К009, К011, К035, К040, Л001, М007, М022, О002, О017, О021, П010, П011, П014, П017, П050, П061, П074, П092, Р009, С033, С043, С046, С048, С053 Глосарія термінів національної моделі діяльності органів державної статистики [7], "Керівництві щодо індексів споживчих цін: Поняття та методи" [19], "Практичних рекомендаціях щодо розрахунку індексів споживчих цін" [9], а також у значеннях, наведених нижче:

економічний район – угруповання регіонів, запропоноване Радою по вивченню продуктивних сил Національної академії наук України у межах програми "Україна 2010";

базове підприємство – місцеві одиниці (структурні підрозділи), які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, сфери послуг, ринки, де проводиться реєстрація цін (тарифів) на споживчі товари (послуги);

котування – ціна продукту, отримана в процесі реєстрації цін;

модель споживання – залежність показників споживання товарів та послуг від комплексних соціально-економічних факторів (витрат домогосподарств, рівня цін, розміру та складу сім'ї тощо);

порівнянна ціна (тариф) – ціна (тариф) на продукт, зареєстрована у звітному й попередньому місяцях в одному і тому ж базовому підприємстві;

поточна (звітна) ціна – фактична ціна, яка діє на момент її реєстрації в базовому підприємстві;

продукт – конкретний товар (послуга), відібраний для реєстрації цін;

реєстрація цін – метод збору інформації про ціни на товари (послуги)-представники, що включені до споживчого набору, в базових підприємствах;

споживчий набір товарів (послуг)-представників – репрезентативно відібраний перелік товарів та послуг, що найчастіше споживаються населенням;

товар (послуга)-представник – сукупність видів товарів (послуг), які є однорідними за своїми споживчими властивостями та призначенням і мають однакові тенденції щодо зміни цін.

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. ІСЦ є показником, який характеризує інфляцію на споживчому ринку та використовується для вирішення багатьох питань державної політики, аналізу і прогнозу цінових процесів в економіці, індексації грошових доходів населення, розв'язання правових спорів, перерахунку показників національних рахунків у постійні ціни, проведення міжнародних зіставлень тощо.

2. Явищем, яке досліджується у цьому спостереженні, є зміни в часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання.

Для відстеження цього процесу в межах ДСС формуються такі показники:

1) ІСЦ (у відсотках, з одним десятковим знаком) – показник характеризує зміни в часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання. Він є показником зміни вартості фіксованого набору споживчих товарів та послуг у поточному періоді порівняно з базисним;

2) БІСЦ (у відсотках, з одним десятковим знаком) – субіндекс ІСЦ, що характеризує інфляцію, яка спричинена тиском з боку попиту, та найбільш повно відображає ефекти від зміни реальних монетарних умов. Він показує динаміку цін з мінімізацією короткострокових нерівномірних змін цін, викликаних шоками пропозиції, адміністративним регулюванням;

3) середні споживчі ціни на товари (послуги) (у гривнях, із двома десятковими знаками) – розраховуються на основі фактичних цін продуктів, що сплачує споживач у момент їх придбання.

3. Показники, що поширюються за результатами ДСС, та їх розрізи (деталізація) наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є сукупність юридичних осіб та їх відокремлені підрозділи, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, сфери послуг, ринки, де проводиться реєстрація цін (тарифів) на споживчі товари (послуги).

2. Для проведення ДСС використовується комбінація статистичних методів, а саме даних обстеження за методом несущільного вивчення сукупностей – із використанням методу відсікання та результатів проведення інших ДСС.

3. Одиницею статистичного спостереження є кінцеві споживчі витрати домогосподарств, ціни на споживчі товари (послуги).

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

Джерелами інформації ДСС є:

інформація обстеження, яка заноситься до бланка реєстрації цін на споживчі товари (послуги), наведеного в додатку 2 до цих Методологічних положень;

результати проведення ДСС "Річні національні рахунки" (отримуються у грудні року T в електронній формі) про кінцеві споживчі витрати домашніх господарств по Україні – для формування вагових коефіцієнтів;

результати проведення ДСС "Обстеження умов життя домогосподарств" (отримуються в червні року T в електронній формі) про структуру фактичних споживчих грошових витрат домогосподарств – для дезагрегації вагових коефіцієнтів;

результати проведення ДСС "Чисельність та природний рух населення" (отримуються в лютому року T в електронній формі) про середньорічну чисельність наявного населення по Україні та регіонах – для розрахунків середніх цін по регіонах і формування вагових коефіцієнтів;

інформація ДСС "Реєстр статистичних одиниць" (отримується в листопаді раз на п'ять років в електронній формі) для формування генеральної сукупності й актуалізації сукупності одиниць, а також щодо обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) для формування сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається.

V. Відбір територій

1. Статистичне спостереження проводиться в містах усіх регіонів країни. Відбір міст здійснюється на державному рівні з урахуванням середньорічної чисельності наявного міського населення, насиченості споживчого ринку продуктами для проведення реєстрації цін на товари (послуги)-представники, а також репрезентативності моделей споживання для кожного з регіонів.

2. Перелік міст, у яких проводиться статистичне спостереження, наведений у додатку 3 до цих Методологічних положень.

VI. Формування споживчого набору товарів (послуг)-представників

1. Споживчий набір товарів (послуг)-представників (далі – споживчий набір), на підставі якого здійснюються спостереження за змінами цін (тарифів) і розраховується ІСЦ, є єдиним для всіх регіонів країни.

2. Споживчий набір визначається централізовано апаратом Держстату на основі даних щодо споживчих грошових витрат усіх домогосподарств із використанням методу відсікання, що дозволяє відбирати тільки ті товари (послуги), на які припадають суттєві частки витрат домогосподарств.

3. Відповідно до міжнародних стандартів [19] критерієм для включення в споживчий набір товарів (послуг) є їх частка в загальних споживчих грошових витратах населення, яка становить не менше 0,1%. У споживчий набір включаються товари (послуги) масового споживчого попиту, незалежно від того, регулюються (встановлюються) ціни (тарифи) на них чи носять вільний (ринковий) характер. Товари, які купуються з метою нагромадження (предмети старовини, витвори мистецтва, антикварні ювелірні вироби тощо), інвестиції (придбання землі та інших матеріальних та нематеріальних активів), заощадження, сплата прямих податків, внески до Пенсійного фонду, страхування життя, штрафи не є споживчими і не включаються до споживчого набору.

4. Споживчий набір формується з урахуванням пропозицій ТОД, узгоджується із зацікавленими міністерствами і відомствами, соціальними партнерами, науковими установами і є відповідним пунктом для відбору продуктів для реєстрації цін у регіонах.

5. Споживчий набір переглядається один раз на п'ять років. За умови суттєвих змін на споживчому ринку регіонів та у структурі споживчих грошових витрат домогосподарств терміни перегляду можуть бути скорочені.

6. Споживчий набір наведений у додатку 4 до цих Методологічних положень.

VII. Визначення та розподіл кількості котувань за товарами (послугами)-представниками

1. Визначення кількості котувань здійснюється на державному рівні за всіма товарами (послугами)-представниками для міст, які відібрані для статистичного спостереження.

2. Для товарів (послуг)-представників, на які діють єдині ціни (тарифи), що регулюються (встановлюються) відповідними органами виконавчої влади, кількість котувань дорівнює одиниці.

3. Кількість котувань за кожним товаром (послугою)-представником розраховується за формулою:

$$n_i = \frac{W_i \times \sigma_i}{\sqrt{C_i + C_j}} \times 1000, \quad (1)$$

де W_i – ваговий коефіцієнт і-го товару (послуги)-представника;

σ_i – умовна дисперсія індексів цін (тарифів) і-го товару (послуги)-представника;

C_i – вартість реєстрації цін (тарифів) і-го товару (послуги)-представника;

C_j – вартість реєстрації цін (тарифів) j-го базового підприємства.

Умовна дисперсія індексів цін характеризується відхиленням величини індексів цін продуктів від індексу ціни товару (послуги)-представника. У залежності від ступеня відхилення кожному товару (послугі)-представнику присвоюється умовний коефіцієнт від 1 (мінімальна дисперсія) до 4 (значна дисперсія) [18].

Вартість реєстрації є показником часу, який необхідно витратити на збір цін у базовому підприємстві. У залежності від складності характеристик товару (послуги)-представника кожному з них присвоюється умовний коефіцієнт 2 (прості характеристики), 6 (складні характеристики), 4 (не належать до перших двох категорій). Базові підприємства класифікуються за розмірами торгової площі, які мають умовні коефіцієнти -1 (велика площа), 0 (середня площа), +1 (маленька площа) [18].

4. Кінцеві розрахунки коригуються на основі методів логічного контролю за умови, що мінімальна кількість котувань за кожним товаром (послугою)-представником має бути не менше чотирьох.

5. Розрахунки кількості котувань за товарами (послугами)-представниками здійснюються одночасно з переглядом споживчого набору.

6. Кількість котувань за товарами (послугами)-представниками розподіляється між підприємствами торгівлі та ринками.

7. Розподіл здійснюється на регіональному рівні на основі розрахункової структури витрат домогосподарств на купівлю товарів за місцем придбання за вісьмома економічними районами та м. Київ за даними ОУЖД. Для кожного міста використовується розрахункова структура витрат того економічного району, до якого входить відповідний регіон.

Економічний район	Регіони, що входять до його складу
Східний	Харківська, Полтавська, Сумська області
Донецький	Донецька, Луганська області
Придніпровський	Дніпропетровська, Запорізька, Кіровоградська області
Причорноморський	Одеська, Миколаївська, Херсонська області
Подільський	Вінницька, Хмельницька, Тернопільська області
Центральний	Київська, Черкаська області
Карпатський	Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька області
Поліський	Волинська, Житомирська, Рівненська, Чернігівська області
м. Київ	м. Київ

8. Розподіл кількості котувань, що реєструються в підприємствах торгівлі та ринках, переглядається на щорічній основі.

VIII. Відбір продуктів

1. Відбір продуктів для реєстрації цін (тарифів) здійснюється методом відбору за визначеними критеріями.

2. На державному рівні за кожним товаром (послугою)-представником зі споживчого набору визначається перелік товарів (послуг) та їх основні характеристики. При формуванні цього переліку враховуються: розповсюдженість товарів (послуг) на споживчому ринку, приналежність до одного сегменту цін і наявність якісних характеристик, які можна легко встановити. Перелік містить загальний опис основних характеристик продуктів.

3. На регіональному рівні в кожному місті, де проводиться статистичне спостереження, відбираються продукти з урахуванням особливостей стану споживчого ринку.

При відборі продуктів для спостереження діють такі застереження:

у спостереження включаються тільки нові (які не були в користуванні) продукти вітчизняного та імпортного виробництва;

кожний товар (послуга)-представник має бути представлений продуктами різних виробників, які є найбільш характерними для споживчого ринку регіону;

за кожним товаром-представником до спостереження мають бути включені товари відомих марок, які наявні в продажу в усіх регіонах, та товари, вироблені

місцевими виробниками, якщо вони займають вагому частку на споживчому ринку регіону.

4. З метою забезпечення репрезентативності вибірки продуктів на постійній основі здійснюється її підтримка (актуалізація).

ІХ. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається

1. Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, відбувається в листопаді року T на державному рівні одночасно з переглядом споживчого набору.

Генеральна сукупність одиниць статистичного спостереження формується на основі РСО (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T і відповідають таким критеріям:

за інституційним сектором економіки відповідно до КІСЕ підприємства, частиною якого є місцева одиниця, належать до секторів S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації";

за типом статистичної одиниці: місцева одиниця;

за основним видом економічної діяльності за КВЕД належать до кодів за секціями E (36-38), F (43), G (45, 47), H (49, 51-53), I (55, 56), J (59, 61), K (64, 65), L (68), M (69, 75), N (79, 81), P (85), Q (86), R (93), S (95, 96).

2. На основі генеральної сукупності одиниць статистичного спостереження формується сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається.

Генеральна сукупність розподіляється на страти за видами економічної діяльності підприємств; відбір здійснюється за кожною стратою окремо із використанням методу відсікання.

За кожною стратою здійснюється ранжування генеральної сукупності за показником "Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг)" за рік $T-1$ та виключаються всі підприємства з обсягами нижчими, ніж 20% медіани. Підприємства, які залишилися, включаються до сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається.

3. На основі сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, формується сукупність базових підприємств, до якої включаються юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць статистичного спостереження.

4. Актуалізація сукупності одиниць спостереження (базових підприємств) здійснюється на державному рівні щомісячно під час проведення ДСС протягом року $T+1$.

Причинами актуалізації сукупності одиниць ДСС, що вивчається, є: події, які відбулися з одиницями через злиття, поділ, виділ, перетворення, приєднання, припинення, передача виробничих факторів між одиницями, зміни

ідентифікаційних та класифікаційних ознак одиниці, асортименту споживчих товарів і послуг, а також утворення нового підприємства торгівлі.

5. Джерелами інформації для актуалізації сукупності одиниць ДСС є інформація з РСО (у частині СРП) станом на 01 число кожного місяця протягом року $T+1$.

6. На основі актуалізованої сукупності одиниць, що вивчається, формується сукупність базових підприємств, до якої включаються юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць статистичного спостереження.

Х. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Порядок реєстрації цін (тарифів)

1. Збір інформації щодо споживчих цін (тарифів) проводять щомісячно фахівці ТОД шляхом реєстрації цін (тарифів) на продукти, які входять до споживчого набору, в електронній формі на планшетах.

2. Реєстрації підлягає фактична ціна продукту, що сплачує споживач у момент його придбання, тобто ціна покупця. Ціна покупця включає ПДВ, акциз та всі інші непрямі податки, але не включає субсидії, відсотки за умовами кредитування, додаткові надбавки, що виникли в результаті несплати в період, установлений на дату здійснення покупки.

Крім того, ураховуються спеціальні ціни, якщо:

надання знижок пов'язано із придбанням продуктів для індивідуального споживання;

знижки є доступними для всіх потенційних покупців без спеціальних умов (не є дискримінаційними);

інформація про знижки відома покупцю під час купівлі відповідних продуктів;

продукти зі знижками цін користуються попитом.

3. Не підлягають реєстрації спеціальні ціни, якщо знижки надаються:

на пошкоджені продукти або у випадку, коли термін їх реалізації закінчується;

лише окремим категоріям покупців;

протягом короткострокового періоду (ціна вихідного дня, акційні ціни на відкриття магазину, святкові знижки тощо);

як подарунки, що безкоштовно надаються за умови придбання визначеного продукту (рекламні пропозиції);

на всі продукти при закритті базового підприємства.

4. Реєстрація цін здійснюється в базових підприємствах шляхом їх відвідування, через мережу Інтернет або по телефону. Інформація щодо тарифів на послуги, що регулюються (встановлюються) відповідними органами виконавчої влади, може бути отримана з адміністративних джерел.

5. Реєстрація цін (тарифів) у всіх містах проводиться щомісячно з 1 по 25 число. За окремими товарами-представниками, перелік яких наведений у додатку 5 до цих Методологічних положень, реєстрація цін проводиться протягом повного місяця. До цього переліку включено товари, частка кожного з яких складає більш ніж 0,5% витрат на придбання в загальних споживчих грошових витратах домогосподарств та ціни на які зазнають суттєвих коливань упродовж місяця.

6. Кількість цін (тарифів), яка реєструється за кожним товаром (послугою)-представником, відповідає розрахованій кількості котувань.

7. Інформація про ціни (тарифи) збирається рівномірно протягом періоду реєстрації. При цьому ціна одного й того самого продукту у звітному місяці на одному й тому ж базовому підприємстві реєструється в ті ж числа, що і в попередньому місяці. Відхилення може становити не більше одного – двох робочих днів.

8. Ціни (тарифи) на окремі продукти, які регулюються (встановлюються) органами виконавчої влади чи місцевого самоврядування, реєструються один раз на місяць з урахуванням дати введення їх у дію.

9. Статистичне спостереження проводиться на продукти однакової якості в кожному періоді. Для цього за кожним відібраним продуктом зберігається інформація щодо специфікації: повної назви продукту, країни та підприємства-виробника, марки, моделі, гатунку, величини та виду пакування, хімічного та поживного складу тощо.

2. Унесення поправок на зміну якості продуктів

1. Спостереження за змінами споживчих цін ускладнюється появою нових та зникненням старих продуктів, а також зміною якості наявних продуктів.

2. З метою нівелювання змін якості застосовуються методи якісних коригувань у явному та неявному вигляді:

1) поправки на якість у явному вигляді застосовуються, коли між продуктом, який підлягає заміні, і продуктом-замінником є істотні відмінності в якості, зокрема, оцінюється вплив відмінностей у якості продуктів на ціни, що дозволяє порівнювати ціни, скориговані на якість.

Одним з методів коригування на якість є метод поправки на кількість. Якщо відбулася зміна розміру (ваги) упаковки, здійснюється пряме коригування ціни продукту, що підлягає заміні (базисної ціни), тобто перераховується ціна продукту в попередньому місяці.

Базисна ціна коригується також, коли певна складова продукту, яка в попередньому місяці була додатковою (необов'язковою для придбання), у поточному місяці стала стандартною (без неї придбання продукту неможливе);

2) поправка на якість у неявному вигляді передбачає застосування таких методів.

Метод прямого порівняння. Використовується за умови наявності продукту-замінника з подібними споживчими характеристиками, що і продукт, який підлягає заміні. Отже, зміни якості між обома продуктами оцінюються на рівні нуля, а різниця в рівнях цін між продуктом, який підлягає заміні, і продуктом-замінником зумовлена змінами цін.

Метод суміщення застосовується, коли відсутня інформація, яка дозволяє виконати обґрунтовані оцінки впливу зміни якості на ціну, проте продукт, який підлягає заміні, та продукт-замінник наявні в один і той же період. Різниця в ціні між обома продуктами в період суміщення використовується як показник різниці в якості.

Метод імпутації середньої. При застосуванні цього методу ціна відсутнього продукту розраховується на основі оцінки змін цін подібних продуктів. Передбачається, що ціни на подібні продукти змінюються так само, як і ціни на відсутні продукти.

Метод профілів споживачів. Використовується, якщо складовий елемент продукту зазнає змін відносно своєї специфікації або до неї додається елемент, який не формує для споживача новий продукт. Сутність методу полягає в розрахунках зміни ціни за допомогою ваг, які відповідають структурі споживання, що застосовувалася протягом періоду до зміни елемента продукту.

3. Заміна продуктів

1. Для забезпечення порівнянності цінової інформації та безперервності розрахунків при зміні характеристики на етапі обробки даних застосовуються методи заміни продуктів. Заміна продуктів проводиться також із метою забезпечення репрезентативності розрахунків ІСЦ для того, щоб вибірка відповідала сучасній моделі споживання домогосподарств.

2. На споживчому ринку можливі такі ситуації:

продукт відсутній тимчасово (за винятком сезонних товарів);

продукт зник остаточно;

продукт наявний на ринку, але обсяги його реалізації поступово зменшуються.

3. Якщо відібраний продукт на базовому підприємстві тимчасово відсутній (за наявності інформації, що реалізація буде відновлена в майбутньому), використовується розрахункова ціна, визначена одним із таких методів:

1) перенесення цін. За цим методом ціна, що була зареєстрована в попередньому місяці, автоматично переноситься на поточний місяць (за умови стабільної цінової ситуації). Метод перенесення цін застосовується у випадках, якщо є підстави вважати, що ціна відсутнього продукту залишилася незмінною і в подальшому реалізація буде відновлена за старими цінами;

2) імпутація цін. За цим методом ціна тимчасово відсутнього в поточному місяці продукту розраховується шляхом множення ціни, зареєстрованої у попередньому місяці, на індекс, розрахований з цін наявних продуктів. Імпутація цін здійснюється з урахуванням припущення, що за наявності в продажу відсутнього продукту його ціна змінилася б так само, як і середнє значення цін продуктів, що залишилися у складі товару (послуги)-представника. При цьому імпутація цін здійснюється за умови, що кількість наявних продуктів у складі товару (послуги)-представника становить не менше трьох.

Імпутована ціна може застосовуватися протягом одного – двох місяців, починаючи із третього місяця, робиться заміна товару. Такий підхід не застосовується до сезонних продуктів.

4. Якщо продукт зник із продажу остаточно або зазнав значної трансформації, здійснюється його заміна із застосуванням одного з таких методів:

1) метод прямого порівняння. Цей метод використовується за умови наявності в асортименті продуктів, які пропонує базове підприємство, продукту з подібними характеристиками. Зміни якості між продуктом, що підлягає заміні, і продуктом-замінником оцінюються на рівні нуля.

При застосуванні цього методу припускаються незначні зміни характеристики продукту, які можуть стосуватися не основних, а другорядних параметрів. Якщо відбулася зміна розміру (ваги) упаковки, здійснюється пряме коригування ціни продукту, що підлягає заміні (базисної ціни).

При застосуванні цього методу ціна продукту-замінника включається до розрахунку індексу за звітний місяць;

2) метод суміщення. Цей метод застосовується у випадках, коли знаходиться продукт-замінник, який не має принципових відмінностей від продукту, що підлягає заміні, проте їхня якість та основні властивості не є тотожними. При цьому ціни продукту-замінника і продукту, що підлягає заміні, відомі за один і той же період – період суміщення. Метод суміщення базується на такому припущенні: якщо обидва продукти продаються одночасно, різниця в ціні між ними свідчить про різницю в якості. Якщо ціна продукту-замінника за попередній місяць невідома, у поточному місяці за цим продуктом імпутується

індекс, розрахований з цін наявних продуктів. Ціна попереднього місяця коригується відповідно до величини імпутованого індексу та ціни, що була зареєстрована в поточному місяці. При застосуванні цього методу ціна на продукт-замінник уключається в розрахунок індексу за звітний місяць;

3) вибір нового продукту. Цей метод застосовується у випадку, коли немає ні прямого замінника, ні продукту, достатньо близького до продукту, що підлягає заміні. Крім того, цей метод застосовується у випадку появи на ринку нового продукту, що стрімко набирає популярності. Продукт, що підлягає заміні, виключається з обстеження, при цьому, з метою забезпечення еквівалентної кількості котувань, відбирається інший, більш сучасний продукт. У звітному місяці індекс ціни на продукт-замінник імпутується на рівні 100%, його ціна використовується для розрахунку індексу в наступному місяці як базисна.

5. Продукт може бути наявним на споживчому ринку, проте обсяги його реалізації поступово зменшуються у зв'язку з появою нових конкурентоспроможних продуктів. У такому випадку виконується заміна продукту. Продукт для заміни відбирається серед продуктів зі схожими споживчими якостями. У процесі ротації вибірки продуктів застосовується метод суміщення.

4. Розрахунки індексів цін на сезонну продукцію

1. Сезонними вважаються товари (послуги), які відсутні на ринку протягом певних періодів року або наявні протягом усього року, але характеризуються регулярними коливаннями цін та обсягів реалізації, що збігаються з певними сезонами чи порами року.

2. При розрахунках індексів цін на сезонну продукцію застосовуються такі методи:

1) метод зіставної заміни. За цим методом індекси цін розраховуються шляхом порівняння цін продукції різних сезонів за умови, що продукт-замінник має якість, аналогічну продукту, що підлягає заміні, будь-які зміни цін не пов'язані зі змінами в якості;

2) метод імпутованої ціни. За цим методом індекси розраховуються шляхом ділення ціни того місяця поточного року, коли продукт уперше з'являється в продажу, на імпутовану ціну, отриману шляхом множення середньої ціни останнього місяця попереднього сезону на індекс цін тієї групи, до якої входить товар, за період між сезонами;

3) метод ротації полягає у своєчасній заміні продукції ранніх і пізніх сортів, вітчизняного та імпортного походження, які різні за своїми споживчими властивостями й мають суттєву різницю в якості. Тобто в різні періоди року

індекси цін розраховуються, ураховуючи ціни тих товарів, які переважають на ринку.

3. Усі ці методи базуються на підході з фіксованими вагами, при якому для місяців, у яких сезонні товари наявні на ринку, та для місяців, коли вони відсутні, використовуються єдині ваги.

5. Розрахунки індексів цін за тарифами

1. Індекси цін за тарифами розраховуються на основі інформації щодо змін цін за складовими тарифів та ваг, які характеризують структуру споживання товару (послуги).

2. При розрахунках індексів цін за тарифами застосовуються такі методи:

1) метод прямого порівняння використовується у випадках, коли складовий елемент тарифу залишається незмінним відносно своєї специфікації. Ціна на цей елемент у новому та старому тарифах порівнюється безпосередньо, а збільшення (зменшення) ціни враховується в ІСЦ;

2) метод профілів споживачів використовується, якщо складовий елемент тарифу зазнає змін відносно своєї специфікації або додається новий елемент, який не формує для споживача новий товар (послугу). Сутність методу полягає в тому, що зміна ціни розраховується за допомогою ваг, які відповідають структурі споживання, яка застосовувалася протягом року до відповідної зміни елементу тарифу;

3) метод вибору нового продукту застосовується, коли специфікації складових тарифу зазнають настільки суттєвих змін, що складають для споживача фактично новий товар (послугу). У такому випадку новий тариф уключається у спостереження, починаючи з того місяця, коли він набуває чинності.

6. Формування вагової структури

1. Формування вагової структури (вагових коефіцієнтів, ваг) відбувається шляхом поєднання даних щодо споживчих витрат домогосподарств на кінцеве споживання (за винятком наркотичних виробів, імпутованої ренти, азартних ігор, страхування життя, умовної оплати послуг фінансових посередників, товарів власного виробництва, адміністративної плати в недержавні пенсійні фонди, покупки резидентів за межами країни) та даних щодо структури фактичних споживчих грошових витрат домогосподарств.

2. Вагові коефіцієнти відображають відносну значимість товарів (послуг)-представників, яка вимірюється їх часткою в споживанні домогосподарств, і

віддзеркалюють ступінь впливу зміни цін (тарифів) кожного товару (послуги)-представника на величину загального ІСЦ. За допомогою вагових коефіцієнтів здійснюється агрегація індексів з найнижчого рівня до найвищого.

3. Вагова структура базується на внутрішній концепції, уключаючи витрати, які були здійснені на економічній території країни як резидентами, так і нерезидентами.

4. Вагові коефіцієнти розраховуються як частка витрат домогосподарств на кожний товар (послугу)-представник у загальних кінцевих споживчих витратах у фактичних цінах за рік. Кожний товар (послуга)-представник має свою частку в розрахунках ІСЦ, яка визначається з точністю до 0,00001.

5. Для розрахунків індексів споживчих цін по регіонах використовуються вагові коефіцієнти, розраховані на рівні восьми економічних районів (див. розділ VII). Принципи формування системи вагових коефіцієнтів є єдиними для всіх економічних районів.

6. Вагові коефіцієнти за економічними районами використовуються для кожного регіону, що входить у відповідний економічний район. Місто Київ, у зв'язку з його особливим статусом та відмінною моделлю споживання, розглядається як окремий район, отже, Центральний район поділяється на два: м. Київ і Київська та Черкаська області.

7. За ваги приймаються дані за рік $T-2$ (за відсутності даних використовуються дані за рік, що передує $T-2$).

8. Перегляд вагової структури здійснюється щорічно. Процедура перегляду та переходу на нові вагові коефіцієнти відповідає міжнародним стандартам, що дозволяє розраховувати ІСЦ за різні періоди з використанням різних базисних років.

9. Процедура заміни вагової структури здійснюється для кожного регіону окремо.

10. Через часовий лаг, пов'язаний зі збором і узагальненням даних щодо витрат, вагові коефіцієнти відносяться до періоду, що передує базисному періоду цін. За цих обставин вагові коефіцієнти витрат приводяться у відповідність із базисним періодом цін шляхом оновлення вагових коефіцієнтів витрат із урахуванням змін цін від їх базисного періоду до базисного періоду цін. Оновлення з урахуванням змін цін, як правило, застосовується на найнижчому рівні агрегування, тобто на рівні товарів (послуг)-представників, де кожен ваговий коефіцієнт витрат множиться на його відповідний елементарний індекс за період від базисного періоду вагових коефіцієнтів до базисного періоду цін.

Отримані в результаті вагові коефіцієнти, оновлені з урахуванням змін цін, нормалізуються, щоб у сумі мати одиницю [9].

11. Розрахунки ІСЦ за новою ваговою структурою починаються із січня кожного року.

7. Розрахунки середніх цін та індивідуальних індексів цін на товари (послуги)-представники

1. Розрахунки середніх цін та індивідуальних індексів цін проводяться на рівні міст і регіонів.

2. У кожному місті, де проводиться спостереження, здійснюються розрахунки середніх цін на кожний товар (послугу)-представник на основі порівнянних цін, зареєстрованих в одному й тому ж базовому підприємстві на один і той же за якістю продукт.

Середня ціна на товари (послуги)-представники розраховується за формулою середньої геометричної простої:

$$\bar{P}_i = \sqrt[n]{P_1 \times P_2 \times \dots \times P_n}, \quad (2)$$

де $P_{1...n}$ – порівнянні ціни;

n – кількість порівнянних цін.

3. Якщо протягом звітнього місяця було зафіксовано зміни рівня ціни одного й того ж продукту, за умови, що термін дії "старої" та "нової" ціни можна чітко визначити, застосовується формула середньої арифметичної зваженої:

$$\bar{P}_i = \frac{\sum_1^n p \times w}{\sum w}, \quad (3)$$

де $\sum_1^n p \times w$ – сума зважених порівнянних цін;

$\sum w$ – сума ваг (кількість днів).

На основі середніх цін розраховується індивідуальний індекс цін на кожний товар (послугу)-представник (із точністю до 0,0001) за формулою:

$$i_{P_i} = \frac{\bar{P}_{i,t}}{\bar{P}_{i,t-1}}, \quad (4)$$

де $\bar{P}_{i,t}$ – середня ціна i -го товару (послуги)-представника у звітньому місяці (t);

$\overline{P}_{i,t-1}$ – середня ціна i -го товару (послуги)-представника у попередньому місяці ($t-1$).

4. Середні ціни по регіонах за звітний та попередній місяці визначаються на основі середніх цін на кожний товар (послугу)-представник, зареєстрованих у містах, за формулою:

$$\overline{P}_i = \frac{\sum \overline{p}_{i,j} \times d_j}{\sum d_j}, \quad (5)$$

де $\overline{P}_{i,j}$ – середня ціна i -го товару (послуги)-представника у j -му місті;
 d_j – питома вага чисельності наявного міського населення j -го міста в загальній чисельності регіону.

5. Індeksi цін по регіонах розраховуються шляхом ділення середньої ціни звітного місяця на середню ціну попереднього місяця.

8. Розрахунки індексів споживчих цін по Україні та регіонах

1. На державному рівні здійснюються розрахунки індексів цін відповідно до класифікації КІСЦ, по регіонах та Україні в цілому з використанням програмного забезпечення Microsoft Excel.

2. Розрахунки ІСЦ здійснюються відповідно до формули типу Ласпейреса:

$$I_{t/t-1} = \sum [W_{j,o} \times \frac{i_{j,t/0}}{i_{j,t-1/0}}], \quad (6)$$

де $I_{t/t-1}$ – індекс цін звітного місяця до попереднього;
 $W_{j,o}$ – частка витрат на товар (послугу)-представник (j) у базисному періоді (o);
 $i_{j,t/0}$ – довгостроковий індекс цін товару (послуги)-представника (j) звітного періоду (t) порівняно з базисним (o);
 $i_{j,t-1/0}$ – довгостроковий індекс цін товару (послуги)-представника (j) попереднього періоду ($t-1$) порівняно з базисним (o).

9. Розрахунки середніх споживчих цін на товари (послуги) по Україні

1. На державному рівні середні споживчі ціни на товари (послуги) по Україні розраховуються на основі середніх цін по регіонах за формулою середньої арифметичної зваженої. Вагами є частка добутку споживчих грошових витрат домогосподарств і середньорічної чисельності наявного населення регіонів у відповідних даних по Україні в цілому.

2. Для оприлюднення інформації про ціни були відібрані товари (послуги)-представники з урахуванням таких критеріїв:

- 1) мають суттєву частку витрат на придбання в загальних споживчих грошових витратах домогосподарств;
- 2) наявні в продажу в усіх регіонах; кількість зареєстрованих цін забезпечує якість розрахованих середніх цін;
- 3) наявні в продажу протягом усього року (не є сезонними);
- 4) є гомогенними, тобто мають чітко визначені конкретні специфікації;
- 5) зважаючи на їх соціальну значущість;
- 6) не суперечать вимогам конфіденційності.

10. Розрахунки індексів споживчих цін до різних базисних періодів

1. Щомісяця, крім індексів цін до попереднього місяця, обчислюються також індекси цін до грудня попереднього року й до відповідного місяця попереднього року. Для перерахунку макроекономічних показників у порівнянні ціни здійснюються розрахунки індексів цін до відповідного періоду попереднього року.

2. Розрахунки ІСЦ за квартал, період із початку року і т. ін. визначаються "ланцюговим" методом, тобто шляхом множення місячних індексів споживчих цін.

3. Для розрахунків зазначених індексів використовуються такі формули:

до грудня попереднього року:

$$I_{t\%} = \frac{I_{t-1\%} \times I_{t\%/t-1}}{100}, \quad (7)$$

де $I_{t-1\%}$ – індекс цін попереднього місяця до грудня попереднього року;

до відповідного місяця попереднього року:

$$I_{t\%/t(T-1)} = \frac{I_{0(T-1)\%/0(T-2)} \times I_{t\%/0(T-1)}}{I_{t(T-1)\%/0(T-2)}}, \quad (8)$$

де T – поточний рік;
 $T - 1$ – попередній рік;

$T-2$ – рік, що передує попередньому;

$I_{0^{(T-1)}/0^{(T-2)}}$ – індекс цін грудня попереднього року до грудня року, що передує попередньому;

$I_{t^T/0^{(T-1)}}$ – індекс цін звітнього місяця поточного року до грудня попереднього року;

$I_{t^{(T-1)}/0^{(T-2)}}$ – індекс цін відповідного місяця попереднього року до грудня року, що передує попередньому;

до відповідного періоду попереднього року:

$$I_{T/(T-1)} = \frac{\sum_1^n I_{t^T/0^{(T-2)}}}{\sum_1^n I_{t^{(T-1)}/0^{(T-2)}}} \times 100, \quad (9)$$

де n – кількість місяців, що складає період;

$I_{t^T/0^{(T-2)}}$ – індекс цін місяців поточного року до грудня року, що передує попередньому;

$I_{t^{(T-1)}/0^{(T-2)}}$ – індекс цін відповідних місяців попереднього року до грудня року, що передує попередньому.

4. Щокварталу визначаються індекси цін на кінець кварталу, до попереднього кварталу, до відповідного кварталу попереднього року, до попереднього року.

Для розрахунків зазначених індексів використовуються такі формули:

кінець звітнього кварталу до кінця попереднього кварталу поточного року:

$$I_{KT} = \frac{I_{t/t-1} \times I_{t-1/t-2} \times I_{t-2/t-3}}{100 \times 100}, \quad (10)$$

де $I_{t/t-1}$ – індекс цін останнього місяця звітнього кварталу до попереднього місяця;

$I_{t-1/t-2}$ – індекс цін середнього місяця звітнього кварталу до попереднього місяця;

$I_{t-2/t-3}$ – індекс цін першого місяця звітнього кварталу до попереднього місяця;

t – звітний місяць (останній) звітнього кварталу;

$t-1$ – середній місяць звітнього кварталу;

$t-2$ – перший місяць звітнього кварталу;

$t-3$ – останній місяць кварталу, що передує звітньому;

звітний квартал до попереднього кварталу поточного року:

$$I_{KT/(K-1)T} = \frac{I_{\frac{t}{0}(T-1)} + I_{\frac{t-1}{0}(T-1)} + I_{\frac{t-2}{0}(T-1)}}{I_{\frac{t-3}{0}(T-1)} + I_{\frac{t-4}{0}(T-1)} + I_{\frac{t-5}{0}(T-1)}} \times 100, \quad (11)$$

- де $I_{\frac{t}{0}(T-1)}$ – індекс цін останнього місяця звітної кварталу до грудня попереднього року;
- $I_{\frac{t-1}{0}(T-1)}$ – індекс цін середнього місяця звітної кварталу до грудня попереднього року;
- $I_{\frac{t-2}{0}(T-1)}$ – індекс цін першого місяця звітної кварталу до грудня попереднього року;
- $I_{\frac{t-3}{0}(T-1)}$ – індекс цін останнього місяця попереднього кварталу до грудня попереднього року;
- $I_{\frac{t-4}{0}(T-1)}$ – індекс цін середнього місяця попереднього кварталу до грудня попереднього року;
- $I_{\frac{t-5}{0}(T-1)}$ – індекс цін першого місяця попереднього кварталу до грудня попереднього року;

звітний квартал до відповідного кварталу попереднього року:

розраховується за формулою (9);

звітний квартал до попереднього року:

$$I_{KT/G(T-1)} = \frac{(I_{\frac{tT}{0}(T-2)} + I_{\frac{(t-1)T}{0}(T-2)} + I_{\frac{(t-2)T}{0}(T-2)})}{\frac{\sum_1^{12} I_{\frac{t(T-1)}{0}(T-2)}}{12}} \times 100, \quad (12)$$

- де $I_{\frac{tT}{0}(T-2)}$ – індекс цін останнього місяця звітної кварталу до грудня року, що передує попередньому;
- $I_{\frac{(t-1)T}{0}(T-2)}$ – індекс цін середнього місяця звітної кварталу до грудня року, що передує попередньому;
- $I_{\frac{(t-2)T}{0}(T-2)}$ – індекс цін першого місяця звітної кварталу до грудня року, що передує попередньому;
- $I_{\frac{t(T-1)}{0}(T-2)}$ – індекс цін першого,, дванадцятого місяців попереднього року до грудня року, що передує попередньому.

11. Розрахунки базового індексу споживчих цін

1. Розрахунки БІСЦ здійснюються за методом виключення з ІСЦ постійного переліку товарів (послуг)-представників.

Цей метод є одним із традиційних у світовій статистичній практиці. Його перевагами є можливість забезпечення зіставлення часових рядів індексів, а також доступність для розуміння громадськістю.

2. БІСЦ розраховується на основі фіксованого переліку товарів (послуг)-представників (далі – перелік), який формується зі споживчого набору для розрахунку ІСЦ шляхом виключення з нього тих товарів (послуг), динаміка цін на які значною мірою визначається впливом немонетарних чинників і відрізняється найбільшою волатильністю (мінливістю).

3. Отже, зі споживчого набору виключаються товари (послуги)-представники, ціни (тарифи) на які:

зазнають значних сезонних коливань;

регулюються (установлюються) органами виконавчої влади чи місцевого самоврядування;

формується під впливом тиску з боку пропозиції, тобто залежать від світових цін, природних умов або цін природних монополій;

є сировинними або з низьким ступенем промислової обробки.

4. Перелік оновлюється одночасно з переглядом споживчого набору для розрахунку ІСЦ. У той же час, з урахуванням змін на споживчому ринку, зняття або встановлення адміністративних обмежень, інших чинників та за умови, коли сумарна частка таких товарів (послуг) складає більш ніж 5% від загальних споживчих грошових витрат, до переліку можуть уноситися необхідні зміни.

5. Зазначені зміни Держстат здійснює за погодженням з Національним банком України та Міністерством економіки України.

6. Розрахунок БІСЦ проводиться за переліком, який наведено в додатку 6 до цих Методологічних положень.

7. Вагові коефіцієнти для побудови БІСЦ формуються на основі вагових коефіцієнтів для розрахунку ІСЦ, за виключенням частки витрат товарів (послуг), які не входять до переліку для розрахунку БІСЦ.

8. Розрахунки вагових коефіцієнтів БІСЦ здійснюються шляхом нормалізації вагових коефіцієнтів товарів (послуг)-представників ІСЦ, які входять до переліку БІСЦ, через ділення кожного з них на їхню загальну суму. У результаті сума вагових коефіцієнтів товарів (послуг)-представників, відібраних для розрахунку БІСЦ, дорівнює одиниці, або 100%.

Нормалізація вагових коефіцієнтів здійснюється за формулою:

$$W_{j,n} = \frac{W_j}{\sum W_j}, \quad (13)$$

- де $W_{j,n}$ – нормалізований ваговий коефіцієнт товару (послуги)-представника (j) в розрахунку БІСЦ;
- W_j – ваговий коефіцієнт товару (послуги)-представника (j) в розрахунку ІСЦ;
- $\sum W_j$ – сума вагових коефіцієнтів товарів (послуг)-представників зі споживчого набору для розрахунку ІСЦ, які входять до переліку для розрахунку БІСЦ.

У результаті цих розрахунків кожному товару (послузі), який входить до переліку, надається додаткова вага шляхом пропорційного збільшення.

9. Заміна вагової структури проводиться щорічно.

10. Розрахунки БІСЦ проводяться за КІСЦ та здійснюються відповідно до формули типу Ласпейреса:

$$I_{t/t-1} = \sum [W_{j,n,0} \times \frac{i_{j,t/0}}{i_{j,t-1/0}}], \quad (14)$$

- де $I_{t/t-1}$ – індекс цін звітного місяця до попереднього;
- $W_{j,n,0}$ – нормалізована питома вага витрат на товар (послугу)-представник (j) у базисному періоді (0);
- $i_{j,t/0}$ – довгостроковий індекс цін товару (послуги)-представника (j) звітного періоду (t) порівняно з базисним (0);
- $i_{j,t-1/0}$ – довгостроковий індекс цін товару (послуги)-представника (j) попереднього періоду (t) порівняно з базисним (0).

11. Розрахунки БІСЦ проводяться з використанням програмного забезпечення Microsoft Excel.

12. Розрахунки БІСЦ за квартал, період із початку року і т. ін. визначаються "ланцюговим" методом, тобто шляхом множення місячних індексів.

12. Проведення моніторингу цін для визначення вартісної величини прожиткового мінімуму

1. Відповідно до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2000 року № 656 "Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення" на регіональному рівні щомісячно проводиться моніторинг цін на товари (послуги)-представники для визначення вартісної величини прожиткового мінімуму.

2. На державному рівні розраховуються середні споживчі ціни на товари (послуги) по Україні відповідно до порядку, викладеного в пункті 1 підрозділу 9 розділу X.

3. Інформація про середні споживчі ціни по Україні та регіонах надається Міністерству соціальної політики України для подальших розрахунків вартісної величини прожиткового мінімуму.

XI. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності статистичних даних відповідно до статей 20–26 Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року щодо європейської статистики [20], а також відповідно до вимог статей 24, 25, 29, 30, 31 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [3], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [2], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [4].

Також забезпечення статистичної конфіденційності проведення ДСС відбувається з урахуванням основних принципів і статистичних методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації [14].

2. Під час проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення статистичної конфіденційності:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам в агрегованому знеособленому вигляді;

нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана під час проведення ДСС, якщо є загроза її розкриття;

нерозголошення інформації щодо сукупності одиниць спостереження (базових підприємств) та продуктів (конкретних товарів (послуг), що відібрані для реєстрації).

3. ІСЦ і БІСЦ розраховуються на основі інформації щодо середніх споживчих цін на товари (послуги)-представники відповідно до підрозділів 8 та 11 розділу X цих Методологічних положень. Інформація щодо середніх споживчих цін на товари (послуги)-представники формується шляхом багаторівневої агрегації із застосуванням вагових коефіцієнтів, а також різних методів заміни продуктів. Зазначене вище не дозволяє визначити конфіденційну статистичну інформацію щодо ціни конкретних товарів (послуг), що відібрані для реєстрації в конкретному базовому підприємстві, й унеможливорює ідентифікацію первинних даних.

Отже, розраховані показники у вигляді індексів і середніх споживчих цін по Україні та регіонах, що надаються користувачам, унеможливають визначення конфіденційної статистичної інформації щодо конкретних товарів (послуг) і базових підприємств і статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження не застосовуються.

ХІІ. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" [1] статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється в агрегованому знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами ДСС оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та вебсайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації, експрес-випуски тощо). Інформація, що оприлюднюється на вебсайтах ТОД, узгоджена з інформацією, що оприлюднює Держстат.

3. Результати ДСС оприлюднюються:

1) ІСЦ і БІСЦ – на 9-й день після звітного місяця;

2) середні споживчі ціни на товари (послуги) – II декада після звітного місяця.

Терміни оприлюднення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

4. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитам користувачів статистичної інформації у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям у межах виконання міжнародних зобов'язань, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитам.

XIII. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

Перегляд статистичної інформації ДСС не передбачається.

XIV. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" [5], яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи, отримання даних за цим ДСС, зокрема статистичної звітності, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. У випадку отримання даних у неповному обсязі (відсутності окремих показників) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, здійснюється оцінка показників щодо індексів споживчих цін в цілому по Україні та регіонах (з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин [13]).

Для здійснення оцінки використовується наявна інформація за поточний звітний період у межах регіонів з повним обсягом даних, яка може бути альтернативним джерелом для оцінки статистичних показників, зазначених у Методологічних положеннях.

3. За цим ДСС оцінка вищезазначених показників здійснюється шляхом застосування статистичних методів, наведених у підрозділах 2, 3, 4, 5 розділу X цих Методологічних положень, що дозволяють компенсувати відсутню інформацію.

Оцінка статистичних показників, наведених у додатку 1 до цих Методологічних положень, здійснюється в цілому по Україні та регіонах.

4. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" та зважаючи на необхідний органам державної статистики час для здійснення оцінки статистичного показника.

5. При оприлюдненні статистичної інформації щодо вищезазначених статистичних показників наводиться інформація щодо особливостей формування показника (повноти охоплення явища тощо) в умовах правового режиму воєнного стану.

6. У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів згідно з положеннями підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни". Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту
статистики цін апарату Держстату

Ольга КАЛАБУХА

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 3 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами
державного статистичного спостереження
"Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)"**

Найменування показника	Періодичність	Розпорядник	Територіальний розріз	Інші розрізи
Індекс споживчих цін (інфляція)	Місячна	Держстат	Україна, регіони	За товарами та послугами (розділ/група/клас/категорія за КІСЦ)
Базовий індекс споживчих цін (базова інфляція)	Місячна	Держстат	Україна	-
Середні споживчі ціни на товари (послуги)	Місячна	Держстат	Україна, регіони	За переліком товарів (послуг)-представників, визначених Держстатом

Додаток 3
до Методологічних положень
(пункт 2 розділу V)

**Перелік міст, у яких проводиться спостереження за змінами цін (тарифів)
на споживчі товари (послуги)**

Регіон	Міста
Вінницька	Вінниця
Волинська	Луцьк
Дніпропетровська	Дніпро Кривий Ріг
Донецька	Маріуполь Краматорськ
Житомирська	Житомир
Закарпатська	Ужгород Мукачево
Запорізька	Запоріжжя
Івано-Франківська	Івано-Франківськ
Київська	Біла Церква Бровари
Кіровоградська	Кропивницький
Луганська	Сєвєродонецьк Лисичанськ
Львівська	Львів
Миколаївська	Миколаїв
Одеська	Одеса
Полтавська	Полтава
Рівненська	Рівне
Сумська	Суми
Тернопільська	Тернопіль
Харківська	Харків
Херсонська	Херсон
Хмельницька	Хмельницький
Черкаська	Черкаси
Чернівецька	Чернівці
Чернігівська	Чернігів
м. Київ	Київ

Додаток 4
до Методологічних положень
(пункт 6 розділу VI)

Споживчий набір товарів (послуг)-представників

1. Рис
2. Хліб пшеничний з борошна вищого гатунку
3. Хліб пшеничний з борошна першого гатунку
4. Хліб житній, житньо-пшеничний
5. Хліб заварний
6. Батон
7. Багет
8. Макаронні вироби із твердих сортів пшениці
9. Макаронні вироби з м'яких сортів пшениці
10. Пельмені
11. Вареники
12. Здобні вироби
13. Вафлі
14. Печиво здобне
15. Печиво сухе
16. Торти
17. Піца
18. Борошно пшеничне
19. Крупи манні
20. Крупи гречані
21. Пластівці вівсяні
22. Крупи ячні
23. Пшоно
24. Крупи пшеничні
25. Яловичина
26. Вирізка яловича
27. Натуральні напівфабрикати з яловичини
28. Свинина
29. Вирізка свиняча
30. Натуральні напівфабрикати зі свинини
31. Птиця (тушки курячі)
32. Окремі порційні частини курячі
33. Філе куряче
34. Філе індиче
35. Ковбаси варені вищого гатунку
36. Ковбаси варені першого гатунку
37. Сосиски, сардельки вищого гатунку
38. Сосиски, сардельки першого гатунку
39. Ковбаси варено-копчені

40. Ковбаси сирокочені
41. Вироби з м'яса варено-копчені
42. Вироби з м'яса делікатесні
43. Субпродукти яловичі
44. Субпродукти свинячі
45. Субпродукти курячі
46. Фарш м'ясний
47. Фарш курячий
48. Вироби з м'яса кулінарні
49. Риба жива, охолоджена
50. Риба морожена
51. Філе мороженої риби
52. Морепродукти
53. Кілька солена
54. Скумбрія
55. Оселедці
56. Філе червоної риби
57. Консерви рибні в олії
58. Крабові палички
59. Молоко пастеризоване жирністю до 2,6% включно
60. Молоко з підвищеним вмістом жиру
61. Кефір
62. Йогурт
63. Сири тверді типу едам
64. Сири тверді типу емменталь
65. Сири розсольні
66. Сири плавлені
67. Сири м'які нежирні
68. Сири м'які жирні
69. Сирки та сиркова маса
70. Сметана жирністю до 15% включно
71. Сметана з підвищеним вмістом жиру
72. Вершки
73. Яйця
74. Масло вершкове
75. Спреди
76. Маргарин
77. Олія оливкова
78. Олія соняшникова
79. Сало
80. Лимони
81. Апельсини
82. Банани
83. Яблука

84. Кісточкові
85. Ягоди
86. Виноград
87. Кавуни
88. Ківі
89. Сухофрукти
90. Капуста білокачанна
91. Огірки
92. Помідори
93. Кабачки
94. Баклажани
95. Перець солодкий
96. Цибуля ріпчаста
97. Буряк
98. Морква
99. Гриби
100. Бобові
101. Овочі консервовані
102. Паста томатна
103. Картопля
104. Цукор
105. Мед
106. Шоколад
107. Цукерки шоколадні
108. Карамель
109. Зефір
110. Морозиво
111. Кетчуп томатний
112. Майонез
113. Сіль
114. Часник
115. Спеції
116. Кулінарні трави
117. Молочні суміші для дитячого харчування
118. Кава в зернах, мелена
119. Кава розчинна
120. Чай
121. Вода столово-мінеральна
122. Вода питна
123. Напої безалкогольні
124. Соки фруктові-ягідні
125. Горілка
126. Горілка преміум класу
127. Коньяк

128. Вина столові вітчизняні
129. Вина столові імпортні
130. Вина ігристі
131. Пиво вітчизняних марок
132. Пиво, виготовлене за ліцензією
133. Сигарети з фільтром вітчизняних марок
134. Сигарети з фільтром медіум класу
135. Сигарети з фільтром преміум класу
136. Куртки чоловічі
137. Костюми чоловічі
138. Штани чоловічі
139. Джинси чоловічі
140. Сорочки чоловічі
141. Светри, джемperi чоловічі
142. Спортивний одяг чоловічий
143. Футболки чоловічі
144. Труси чоловічі
145. Шкарпетки чоловічі
146. Пальта, напівпальта жіночі
147. Куртки утеплені жіночі
148. Куртки неутеплені жіночі
149. Штани жіночі
150. Джинси жіночі
151. Блузки жіночі
152. Спідниці жіночі
153. Сукні жіночі
154. Светри, джемperi жіночі
155. Спортивний одяг жіночий
156. Футболки жіночі
157. Труси жіночі
158. Бюстгальтери
159. Колготки жіночі
160. Куртки дитячі
161. Комбінезони дитячі
162. Сукні дівчачі
163. Сорочки хлопчачі
164. Блузки дівчачі
165. Штани дитячі
166. Джинси дитячі
167. Светри, джемperi дитячі
168. Спортивний одяг дитячий
169. Футболки дитячі
170. Труси дитячі
171. Колготки дитячі

172. Головні убори
173. Хімічне чищення
174. Черевики утеплені чоловічі
175. Туфлі чоловічі
176. Кросівки чоловічі
177. Домашнє взуття чоловіче
178. Чоботи, черевики утеплені жіночі
179. Чоботи, черевики неутеплені жіночі
180. Туфлі модельні жіночі
181. Туфлі повсякденні жіночі
182. Літнє взуття жіноче
183. Кросівки жіночі
184. Домашнє взуття жіноче
185. Чоботи, черевики утеплені дитячі
186. Туфлі дитячі
187. Літнє взуття дитяче
188. Кросівки дитячі
189. Домашнє взуття дитяче
190. Ремонт взуття
191. Плата за оренду 1-кімнатної квартири
192. Плата за оренду 2-кімнатної квартири
193. Деталі та конструкції
194. Суміші будівельні сухі
195. Гіпсокартон
196. Душові кабінки
197. Шпалерні роботи
198. Установлення металопластикових вікон
199. Викладання керамічної плитки
200. Фарби
201. Санітарно-технічне обладнання
202. Плитка керамічна
203. Шпалери
204. Послуги електриків
205. Послуги сантехніків
206. Холодна вода
207. Прибирання та вивезення сміття
208. Каналізація
209. Послуги з управління багатоквартирними будинками
210. Електроенергія
211. Послуги постачання природного газу
212. Послуги розподілу природного газу
213. Дрова
214. Опалення
215. Гаряча вода

216. Меблі для кухні
217. Шафи-купе
218. М'які меблі
219. Ламінат
220. Ковдри
221. Постільна білизна
222. Холодильники
223. Пральні машини
224. Плити
225. Мікрохвильові печі
226. Обігрівачі
227. Кондиціонери повітря
228. Бойлери
229. Пілососи
230. Електрочайники
231. Блендери, міксери
232. Праски
233. Мультиварки
234. Ремонт електропобутових товарів
235. Посуд столовий
236. Посуд кухонний
237. Електроінструменти
238. Мийні засоби синтетичні сухі
239. Мийні засоби синтетичні рідкі
240. Засоби побутової хімії
241. Серветки паперові
242. Предмети для прибирання
243. Антибіотики вітчизняні
244. Антибіотики імпорتنі
245. Вітаміни вітчизняні
246. Вітаміни імпорتنі
247. Судинорозширювальні засоби вітчизняні
248. Судинорозширювальні засоби імпорتنі
249. Гормональні препарати
250. Жарознижувальні та знеболювальні препарати вітчизняні
251. Жарознижувальні та знеболювальні препарати імпорتنі
252. Мазі вітчизняні
253. Мазі імпорتنі
254. Антисептичні засоби
255. Лейкопластирі
256. Тонометри
257. Консультативні послуги
258. Стоматологічні послуги
259. Діагностичні послуги

260. Послуги лікарень
261. Послуги санаторно-курортних установ
262. Легкові автомобілі ЄС
263. Легкові автомобілі країн Азії
264. Легкові автомобілі США
265. Велосипеди для дорослих
266. Шини для легкових автомобілів
267. Бензин А-92
268. Бензин А-95
269. Дизельне пальне
270. Газ скраплений для автомобілів
271. Матеріали мастильні
272. Заміна мастила
273. Проведення технічного обслуговування автомобіля
274. Послуги стоянок особистого автотранспорту
275. Курси водіїв
276. Проїзд у приміському поїзді
277. Проїзд у міжміському поїзді
278. Проїзд у приміському автобусі
279. Проїзд у міжміському автобусі
280. Проїзд у міському транспорті
281. Проїзд у міському маршрутному таксомоторі
282. Проїзд у таксі
283. Перевезення літаком
284. Послуги з перевезення речей
285. Поштові послуги
286. Мобільні телефони
287. Місцевий телефонний зв'язок
288. Мобільний зв'язок
289. Інтернет
290. Телевізори
291. Ноутбуки
292. Планшети
293. М'які іграшки
294. Конструктори
295. Квіти живі
296. Корми для домашніх тварин
297. Ветеринарні послуги
298. Послуги спортивних установ
299. Послуги кінотеатрів
300. Кабельне телебачення
301. Книжки
302. Газети
303. Зошити

304. Ручки
 305. Комплексний відпочинок
 306. Туристсько-екскурсійні послуги
 307. Дошкільна освіта
 308. Середня освіта
 309. Вища освіта
 310. Курси іноземної мови
 311. Послуги ресторанів
 312. Послуги кафе
 313. Послуги закладів швидкого харчування
 314. Послуги готелів
 315. Послуги пансіонатів
 316. Послуги перукарень (жіноча стрижка)
 317. Послуги перукарень (чоловіча стрижка)
 318. Манікюр
 319. Мило туалетне
 320. Шампуні
 321. Зубні пасти
 322. Креми
 323. Дезодоранти
 324. Засоби макіяжу
 325. Туалетний папір
 326. Засоби жіночої гігієни
 327. Підгузки дитячі
 328. Ювелірні вироби із золота
 329. Годинники наручні
 330. Сумки
 331. Послуги у сфері страхування здоров'я
 332. Послуги у сфері страхування особистого транспорту
 333. Фінансові послуги
 334. Послуги нотаріусів
 335. Ритуальні послуги
-

Додаток 5
до Методологічних положень
(пункт 5 підрозділу 1 розділу X)

**Перелік товарів-представників, за якими реєстрація цін проводиться
протягом повного місяця**

1. Рис
 2. Хліб житній, житньо-пшеничний
 3. Макаронні вироби з м'яких сортів пшениці
 4. Борошно пшеничне
 5. Крупи гречані
 6. Яловичина
 7. Свинина
 8. Птиця (тушки курячі)
 9. Риба морожена
 10. Молоко пастеризоване жирністю до 2,6% включно
 11. Молоко з підвищеним вмістом жиру
 12. Яйця
 13. Олія соняшникова
 14. Цукор
 15. Бензин А-92
 16. Бензин А-95
-

Додаток 6
до Методологічних положень
(пункт 6 підрозділу 11 розділу X)

**Перелік товарів (послуг)-представників для розрахунку
базового індексу споживчих цін**

1. Хліб пшеничний з борошна вищого ґатунку
2. Хліб пшеничний з борошна першого ґатунку
3. Хліб заварний
4. Батон
5. Багет
6. Макаронні вироби із твердих сортів пшениці
7. Пельмені
8. Вареники
9. Здобні вироби
10. Вафлі
11. Печиво здобне
12. Печиво сухе
13. Торти
14. Піца
15. Ковбаси варені вищого ґатунку
16. Ковбаси варені першого ґатунку
17. Сосиски, сардельки вищого ґатунку
18. Сосиски, сардельки першого ґатунку
19. Ковбаси варено-копчені
20. Ковбаси сирокочені
21. Вироби з м'яса варено-копчені
22. Вироби з м'яса делікатесні
23. Вироби з м'яса кулінарні
24. Морепродукти
25. Кілька солона
26. Скумбрія
27. Оселедці
28. Філе червоної риби
29. Консерви рибні в олії
30. Крабові палички
31. Кефір
32. Йогурт
33. Сири тверді типу едам
34. Сири тверді типу емменталь
35. Сири розсольні
36. Сири плавлені
37. Сири м'які нежирні
38. Сири м'які жирні
39. Сирки та сиркова маса

40. Сметана жирністю до 15% включно
41. Сметана з підвищеним вмістом жиру
42. Вершки
43. Масло вершкове
44. Спреди
45. Маргарин
46. Олія оливкова
47. Олія соняшникова
48. Сухофрукти
49. Овочі консервовані
50. Паста томатна
51. Мед
52. Шоколад
53. Цукерки шоколадні
54. Карамель
55. Зефір
56. Морозиво
57. Кетчуп томатний
58. Майонез
59. Спеції
60. Кулінарні трави
61. Молочні суміші для дитячого харчування
62. Кава в зернах, мелена
63. Кава розчинна
64. Чай
65. Вода столово-мінеральна
66. Вода питна
67. Напої безалкогольні
68. Соки фруктово-ягідні
69. Куртки чоловічі
70. Костюми чоловічі
71. Штани чоловічі
72. Джинси чоловічі
73. Сорочки чоловічі
74. Светри, джемperi чоловічі
75. Спортивний одяг чоловічий
76. Футболки чоловічі
77. Труси чоловічі
78. Шкарпетки чоловічі
79. Пальта, напівпальта жіночі
80. Куртки утеплені жіночі
81. Куртки неутеплені жіночі
82. Штани жіночі
83. Джинси жіночі

84. Блузки жіночі
85. Спідниці жіночі
86. Сукні жіночі
87. Светри, джемperi жіночі
88. Спортивний одяг жіночий
89. Футболки жіночі
90. Труси жіночі
91. Бюстгальтери
92. Колготки жіночі
93. Куртки дитячі
94. Комбінезони дитячі
95. Сукні дівчачі
96. Сорочки хлопчачі
97. Блузки дівчачі
98. Штани дитячі
99. Джинси дитячі
100. Светри, джемperi дитячі
101. Спортивний одяг дитячий
102. Футболки дитячі
103. Труси дитячі
104. Колготки дитячі
105. Головні убори
106. Хімічне чищення
107. Черевики утеплені чоловічі
108. Туфлі чоловічі
109. Кросівки чоловічі
110. Домашнє взуття чоловіче
111. Чоботи, черевики утеплені жіночі
112. Чоботи, черевики неутеплені жіночі
113. Туфлі модельні жіночі
114. Туфлі повсякденні жіночі
115. Літнє взуття жіноче
116. Кросівки жіночі
117. Домашнє взуття жіноче
118. Чоботи, черевики утеплені дитячі
119. Туфлі дитячі
120. Літнє взуття дитяче
121. Кросівки дитячі
122. Домашнє взуття дитяче
123. Ремонт взуття
124. Плата за оренду 1-кімнатної квартири
125. Плата за оренду 2-кімнатної квартири
126. Деталі та конструкції
127. Суміші будівельні сухі

128. Гіпсокартон
129. Душові кабінки
130. Шпалерні роботи
131. Установлення металопластикових вікон
132. Викладання керамічної плитки
133. Фарби
134. Санітарно-технічне обладнання
135. Плитка керамічна
136. Шпалери
137. Послуги електриків
138. Послуги сантехніків
139. Послуги з управління багатоквартирними будинками
140. Меблі для кухні
141. Шафи-купе
142. М'які меблі
143. Ламінат
144. Ковдри
145. Постільна білизна
146. Холодильники
147. Пральні машини
148. Плити
149. Мікрохвильові печі
150. Обігрівачі
151. Кондиціонери повітря
152. Бойлери
153. Пилососи
154. Електрочайники
155. Блендери, міксери
156. Праски
157. Мультиварки
158. Ремонт електропобутових товарів
159. Посуд столовий
160. Посуд кухонний
161. Електроінструменти
162. Мийні засоби синтетичні сухі
163. Мийні засоби синтетичні рідкі
164. Серветки паперові
165. Предмети для прибирання
166. Вітаміни вітчизняні
167. Вітаміни імпортовані
168. Судинорозширювальні засоби вітчизняні
169. Судинорозширювальні засоби імпортовані
170. Гормональні препарати
171. Мазі вітчизняні

172. Мазі імпорتنі
173. Лейкопластирі
174. Тонometri
175. Консультативні послуги
176. Стоматологічні послуги
177. Діагностичні послуги
178. Послуги лікарень
179. Послуги санаторно-курортних установ
180. Легкові автомобілі ЄС
181. Легкові автомобілі країн Азії
182. Легкові автомобілі США
183. Велосипеди для дорослих
184. Шини для легкових автомобілів
185. Заміна мастила
186. Проведення технічного обслуговування автомобіля
187. Послуги стоянок особистого автотранспорту
188. Курси водіїв
189. Проїзд у таксі
190. Перевезення літаком
191. Послуги з перевезення речей
192. Мобільні телефони
193. Мобільний зв'язок
194. Інтернет
195. Телевізори
196. Ноутбуки
197. Планшети
198. М'які іграшки
199. Конструктори
200. Квіти живі
201. Корми для домашніх тварин
202. Ветеринарні послуги
203. Послуги спортивних установ
204. Послуги кінотеатрів
205. Кабельне телебачення
206. Книжки
207. Газети
208. Зошити
209. Ручки
210. Комплексний відпочинок
211. Туристсько-екскурсійні послуги
212. Середня освіта
213. Вища освіта
214. Курси іноземної мови
215. Послуги ресторанів

216. Послуги кафе
 217. Послуги закладів швидкого харчування
 218. Послуги готелів
 219. Послуги пансіонатів
 220. Послуги перукарень (жіноча стрижка)
 221. Послуги перукарень (чоловіча стрижка)
 222. Манікюр
 223. Мило туалетне
 224. Шампуні
 225. Зубні паста
 226. Креми
 227. Дезодоранти
 228. Засоби макіяжу
 229. Туалетний папір
 230. Засоби жіночої гігієни
 231. Підгузки дитячі
 232. Ювелірні вироби із золота
 233. Годинники наручні
 234. Сумки
 235. Послуги у сфері страхування здоров'я
 236. Послуги у сфері страхування особистого транспорту
 237. Фінансові послуги
 238. Послуги нотаріусів
-

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI (зі змінами та доповненнями).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
3. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII (зі змінами та доповненнями).
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI (зі змінами та доповненнями).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17>
5. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX (зі змінами та доповненнями).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>
6. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату України від 29 грудня 2009 року № 498 (зі змінами).
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm
7. Глосарій термінів національної моделі діяльності органів державної статистики, затверджений наказом Держстату від 28 грудня 2022 року № 392.
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/392/glosi_GAMSO.pdf
8. Документи спільних засідань ЄЕК/МОП щодо індексів споживчих цін, Женева, 2008-2021.
9. ЄЕК ООН/ МОП/ МВФ/ ОЄСР/ Євростат/ Світовий банк/ Бюро національної статистики Сполученого Королівства. Практичні рекомендації щодо розрахунку індексів споживчих цін – Нью-Йорк і Женева, ООН, 2009.
10. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378 (зі змінами).
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/op_kise_2016.htm
11. Класифікація індивідуального споживання за цілями, затверджена наказом Держкомстату від 29 грудня 2007 року № 480.
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/op_kisc_2016.htm

12. Конвенція 160 – МОП, 1985.

URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---normes/documents/normativeinstrument/wcms_c160_ru.htm

13. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95 (зі змінами).

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/66/95.pdf

14. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 30 грудня 2022 року № 434, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 квітня 2023 року за № 573/39629.

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/434/434_2023.htm

15. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності (ДК 009:2010), затверджена наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457 (зі змінами).

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_kls/op_dk009_20_2016.htm

16. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Реєстр статистичних одиниць", затверджені наказом Держстату від 30 листопада 2021 року № 298 (зі змінами).

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/298/298_2021.htm

17. Резолюція щодо індексів споживчих цін, МОП, 2003.

URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---stat/documents/normativeinstrument/wcms_087527.pdf

18. Рекомендації щодо відбору підприємств торгівлі та сфери послуг для розрахунку індексу споживчих цін/ Х. Пікар, 2010.

19. Consumer Price Index Manual: Concepts and Methods// IMF, 2020.

URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---stat/documents/publication/wcms_761444.pdf

20. Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) № 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) № 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities.

URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj>

21. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2016/792 від 11 травня 2016 року про гармонізовані індекси споживчих цін та індекс цін на житло і скасування Регламенту Ради (ЄС) № 2494/95.

URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/es-2016792.pdf>

22. Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1148 of 31 July 2020 laying down the methodological and technical specifications in accordance with Regulation (EU) 2016/792 of the European Parliament and of the Council as regards harmonised indices of consumer prices and the house price index.

URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1148/oj>